22/10/2023

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Στ΄ Λουκά

/ Ορθόδοξες Προβολές

Κυριακή Στ΄ Λουκά, Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Λκ. η’ 26 – 39

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ελθόντι τῷ ᾽Ιησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ᾽Ιησοῦς λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν· Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον

ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ᾽ οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, ἀφ᾽ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ᾽ ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Νεοελληνική Απόδοση

Εκείνο τον καιρό, ο Ιησούς ήλθε στην περιοχή των Γαδαρηνών. Εκεί τον συνάντησε κάποιος άντρας από την πόλη, που είχε μέσα του δαιμόνια από πολύν καιρό. Ρούχο δεν ντυνόταν ούτε έμενε σε σπίτι, αλλά ζούσε στα μνήματα. Όταν είδε τον Ιησού, έβγαλε μια κραυγή, έπεσε στα πόδια του και του είπε με δυνατή φωνή: «Τι δουλειά έχεις εσύ μ’ εμένα Ιησού, Υιέ του υψίστου Θεού; Σε παρακαλώ μη με βασανίσεις». Αυτά τα είπε, γιατί ο Ιησούς είχε διατάξει το δαιμονικό πνεύμα να βγει από τον άνθρωπο. Από πολλά χρόνια τον είχε στην εξουσία του, και για να τον συγκρατήσουν τον έδεναν με αλυσίδες και του έβαζαν στα πόδια σιδερένια δεσμά. Εκείνος όμως έσπαζε τα δεσμά, και το δαιμόνιο τον οδηγούσε στις ερημιές. Ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ποιο είναι το όνομά σου;» Εκείνος απάντησε: «Λεγεών»· γιατί είχαν μπει μέσα του πολλά δαιμόνια. Τα δαιμόνια, λοιπόν, τον παρακαλούσαν να μην τα διατάξει να πάνε στην άβυσσο. Εκεί κοντά ήταν ένα κοπάδι από πολλούς χοίρους που έβοσκαν στο βουνό, και τα δαιμόνια παρακαλούσαν τον Ιησού να τους επιτρέψει να μπουν στους χοίρους, και τους το επέτρεψε. Βγήκαν, λοιπόν, από τον άνθρωπο και μπήκαν στους χοίρους. Τότε το κοπάδι όρμησε προς τον γκρεμό και πνίγηκε στη λίμνη. Μόλις οι βοσκοί είδαν τι έγινε, έφυγαν και το είπαν στην πόλη και στην ύπαιθρο. Βγήκαν οι άνθρωποι να δουν τι έγινε και ήρθαν κοντά στον Ιησού. Βρήκαν τον άνθρωπο από τον οποίο βγήκαν τα δαιμόνια να κάθεται δίπλα στον Ιησού, να φοράει ρούχα και να φέρεται λογικά, και φοβήθηκαν. Όσοι είχαν δει τι είχε γίνει, τους είπαν για το πώς ο δαιμονισμένος σώθηκε. Τότε όλο το πλήθος από την περιοχή των Γαδάρων παρακαλούσαν τον Ιησού να φύγει από κοντά τους, γιατί τους είχε πιάσει μεγάλος φόβος. Εκείνος μπήκε στο πλοιάριο για να γυρίσει πίσω. Ο άνθρωπος από τον οποίο είχαν βγει τα δαιμόνια τον παρακαλούσε να τον πάρει μαζί του. Ο Ιησούς όμως του είπε να φύγει, με τα παρακάτω λόγια: «Γύρισε στο σπίτι σου και διηγήσου όσα έκανε σ’ εσένα ο Θεός». Εκείνος έφυγε διαλαλώντας σ’ όλη την πόλη όσα έκανε σ’ αυτόν ο Ιησούς.

Σχολιασμός

Ο ευαγγελιστής Λουκάς στη συγκεκριμένη ευαγγελική περικοπή κάνει αναφορά στη θαυματουργική θεραπεία του δαιμονιζομένου από τα Γάδαρα. Το θαύμα αυτό το διηγούνται, με κάποιες παραλλαγές, και οι ευαγγελιστές Μάρκος και Ματθαίος πρόκειται όμως για το ίδιο θαύμα.

Ο Ιησούς, κατά τη δημόσια δράση του τέλεσε πάμπολλα θαύματα τα οποία ήταν αναστάσεις νεκρών , θεραπείες ασθενειών και απαλλαγής από τα δαιμόνια. Η ευαγγελική περικοπή που θα αναλύσουμε αφορά στην απαλλαγή από τα δαιμόνια, αφού έχουμε τη θεραπεία του δαιμονιζομένου από την πόλη Γάδαρα. Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η κατηγορία αυτή των θαυμάτων γιατί εκτός από την ελευθέρωση του ανθρώπου από τα δεσμά του διαβόλου, δηλαδή τη θεραπεία του από ένα ειδικό είδος «ασθένειας», πρόκειται και για τον αγώνα του Ιησού εναντίον του διαβόλου και της κυριαρχίας του πάνω στον άνθρωπο.

Αρχικά να πούμε ότι το θαύμα έγινε σε περιοχή εκτός του Ισραήλ και το καταλαβαίνουμε από δύο γεγονότα. Το πρώτο είναι η εκτροφή χοίρων. Τα ζώα αυτά θεωρούνταν μολυσμένα για τους Εβραίους γι αυτό δεν υπήρχε περίπτωση να ασχοληθούν με την εκτροφή τους. Ένα δεύτερο σημείο που μας επιβεβαιώνει τον τόπο του θαύματος είναι το ότι ο Ιησούς δεν απαγόρευσε στον άντρα μετά από τη θεραπεία του να μιλήσει γι αυτό, όπως συνέβαινε σε Ιουδαϊκό έδαφος, αλλά αντίθετα, τον παρότρυνε να διηγηθεί τα όσα θαυμαστά έκανε ο Θεός γι’ αυτόν, δηλαδή τον καθιστά απόστολό του.

Βλέποντας τον δαιμονισμένο οι υπόλοιποι άνθρωποι ήταν τρομοκρατημένοι γιατί δεν μπορούσε να ηρεμήσει με κανένα τρόπο αφού όπως αναφέρεται στην ευαγγελική περικοπή τον έδεναν με αλυσίδες και κατάφερνε να τις σπάζει και να ξεφεύγει πάντα. Αυτός ο άνθρωπος ήταν γυμνός και ως κατοικία του είχε τα μνήματα. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είχε καταντήσει πλέον νεκρός εξαιτίας των δαιμόνων που τον είχαν κυριεύσει.

Ο δαιμονισμένος όταν είδε το Χριστό όχι μόνο δεν έφυγε, αλλά τον προσκύνησε και τον παρακάλεσε να μην το βασανίσει «Τι δουλειά έχεις εσύ μ’ εμένα Ιησού, Υιέ του Θεού του υψίστου; Σε παρακαλώ μη με βασανίσεις». Γνωρίζουμε και από άλλες περιπτώσεις ότι ο δαίμονας γνωρίζει και αναγνωρίζει τη θεϊκή δύναμη και εξουσία του Χριστού, όπως και στη συγκεκριμένη ευαγγελική περικοπή, όπου ομολογεί ότι ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού του Υψίστου. Αντί λοιπόν να προκαλέσει τρόμο, τρομάζει ο ίδιος με την παρουσία του Χριστού και τον παρακαλεί να μην το βασανίσει. Φυσικά μπορούμε να καταλάβουμε ότι αυτός που μιλούσε στον Ιησού

ήταν ο δαίμονας που ήταν μέσα στον άνθρωπο αυτό. Τρέμουν μπροστά στο Χριστό τα δαιμόνια παρόλο που με την παρουσία του ηρέμησαν και δεν έδειχναν επιθετικότητα αλλά ικεσία.

Ο Ιησούς αρχίζει διάλογο τότε με τα δαιμόνια ρωτώντας το όνομά τους και με το στόμα του ανθρώπου απαντά «λεγεών» λόγω του ότι τα δαιμόνια ήταν πάρα πολλά, αφού η λέξη «λεγεών» είναι στρατιωτικός όρος και σημαίνει αριθμό 6000 ανδρών. Η χρησιμοποίηση του όρου αυτού γίνεται για να φανεί η μεγάλη δύναμη του δαιμονίου και επίσης για να αποφευχθεί η αποκάλυψη του ονόματός του.

Στη συνέχεια τα δαιμόνια παρακαλούν τον Ιησού να μην τα διατάξει να πάνε στην άβυσσο αλλά να μπουν μέσα στην αγέλη των χοίρων που έβοσκαν εκεί κοντά. Με τον τρόπο αυτό πίστευαν ότι αν έμεναν μέσα στους χοίρους θα είχαν ακόμα τη δυνατότητα δραστηριότητάς τους πάνω στη γη. Ο Ιησούς στην αρχή μπορούμε να πούμε ότι έκανε δεκτό το αίτημα των δαιμόνων αφού εισήλθαν μέσα στους χοίρους, όμως ο πνιγμός τους στα νερά της λίμνης είναι συμβολισμός ότι οι δαίμονες πήγαν στην άβυσσο, γιατί στην αντίληψη των ανθρώπων της εποχής, η άβυσσος βρισκόταν μέσα στα βαθιά νερά.

Περίεργη όμως είναι η συμπεριφορά των πολιτών των Γαδάρων αμέσως μετά τη θεραπεία του δαιμονισμένου αυτού ανθρώπου. Αντί να εκφράσουν τη χαρά τους που τον είδαν «ιματισμένον και σωφρονούντα» και να νοιώσουν ανακούφιση που πλέον δε θα τους δημιουργεί φόβο και τρόμο, παρακαλούσαν τον Ιησού να φύγει από την πόλη τους. Αυτό σίγουρα μας προκαλεί μεγάλη περιέργεια και απογοήτευση, αυτή η αντίδραση των κατοίκων μας κάνει να διερωτόμαστε αν όντως αυτοί οι άνθρωποι τελικά ήθελαν να σωθούν από την παρουσία των δαιμόνων. Είχαν συμβιβαστεί με την παρουσία και το φόβο του διαβόλου και δεν ήθελαν να δεχτούν και την παρουσία του Χριστού γιατί έθιγε τα κερδοσκοπικά υλικά θεμέλια που είχαν βάλει.

Ενώ βλέπουμε τον διάβολο να παρακαλεί το Χριστό να μη το βασανίσει, οι πολίτες των Γαδάρων παρακαλούσαν τον Ιησού να φύγει από την πόλη τους. Αντί οι άνθρωποι να χαρούν με τη θεραπεία του δαιμονισμένου και να θαυμάσουν τη δύναμη του Ιησού επί των πονηρών πνευμάτων, έχουμε την αντίδρασή τους διώχνοντας τον Ιησού, αυτό φυσικά μας προκαλεί μεγάλη απορία. Η αντίδρασή τους αυτή φανερώνει την ηθελημένη τους υποταγή στην εξουσία του δαίμονα και της ύλης. Είχαν συνηθίσει στον τρόμο του δαιμονιζομένου και η αλλαγή του κατεστημένου τους προκαλούσε φόβο. Ακόμα και το ότι χρειάστηκε να πληρώσουν το τίμημα της απώλειας των χοίρων οι Γαδαρηνοί δυσαρεστήθηκαν, εδώ βρίσκεται και η ειρωνεία της υποθέσεως. Η ανθρώπινη τιμή και αξιοπρέπεια είναι πάνω από οποιαδήποτε τιμή και δεν μπορεί να συγκριθεί με τίποτε, πολύ περισσότερο με

τους χοίρους.

Δεν μπορούμε να πούμε ότι το θέμα αυτό δεν άπτεται των σύγχρονων δεδομένων. Η εποχή μας έχει ως στόχο το υλικό συμφέρον σε βάρος της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της πνευματικής του ελευθερίας. Γίνεται λόγος για σατανικά σύμβολα, σατανικές τελετές και τόσα άλλα που είναι ενδεικτικά πως και ο σημερινός άνθρωπος επιδιώκει να γίνει ένας «υπεράνθρωπος» αλλά μέσα από τη λανθασμένη οδό, αφού μόνο με την πίστη μας στον Χριστό ως σωτήρα και νικητή του διαβόλου θα καταφέρουμε να κερδίσουμε τη Βασιλεία των Ουρανών.